

Onderwerp**Concept RES regio Drenthe****Informatie**

Datum	23 maart 2020	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Christiaan Viersen	☐ Financieel adviseur:
Zaaknummer	1712748	☐ Personeelsconsulent:
Portefeuillehouder	Wethouder Derks	☐ Medewerker bestuur en juridische zaken:
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad	× Communicatieadviseur: Laura van Zon
		☐ Inkoopadviseur:
		☐ Afdeling:
		× Naam medewerker: Tiny van Hoek, Jeroen de Regt.
		☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis**Inleiding**

Het nationaal klimaatakkoord is de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken van Parijs. De overheden streven de gezamenlijke doelstelling na om de CO₂-uitstoot in 2030 met 49% (112 Megaton) te verminderen (ten opzichte van 1990) en in 2050 een CO₂ uitstoot van nagenoeg nul. De overheden hebben in het Interbestuurlijke Programma (IBP) afgesproken een nationale aanpak met landsdekkende regionale energie strategieën (RES) uit te werken. Daarvoor zijn in Nederland in totaal 30 RES-regio's opgericht. De Drentse gemeenten, waterschappen en de provincie Drenthe zijn vertegenwoordigd in de regio RES-regio Drenthe.

In het klimaatakkoord is afgesproken dat de 30 regio's een strategie opleveren met daarin het aandeel aan duurzame opwek dat zij voor hun rekening kunnen nemen. Dit kan op basis van een gezamenlijke visie van gemeenten, provincie en waterschappen in de RES-regio en door hun inzet voor opwek van elektriciteit op basis van zon en/of wind bij elkaar op te tellen. De landelijke doelstelling van hernieuwbare elektriciteit op land is tenminste 35 TWh in 2030. De RES'en opgeteld van de 30 regio's dienen dan ook voor 2030 35 TWh of meer te realiseren. In termen van CO₂ reductie betekent dit dat met de 35 TWh een afname van 20,2 Megaton aan CO₂ wordt gerealiseerd voor 2030.

De RES-opgave voor regionale overheden bestaat, naast de opgave voor hernieuwbare elektriciteit op land, in hoofdlijnen uit de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de opslag en energie-infrastructuur om de opwek van hernieuwbare elektriciteit en de warmtetransitie mogelijk te maken.

Beoogd effect

Zoals vastgesteld in de startnotitie RES-regio Drenthe 1.0 biedt de Drentse Energietafel (DET) de colleges van burgemeesters en wethouders, het college van gedeputeerde staten en de dagelijks

besturen van de Drentse waterschappen de Concept RES-regio Drenthe aan. Het DET verzoekt om in te stemmen met het Concept RES-regio Drenthe en deze ter kennisgeving of ter vaststelling voor te leggen aan de gemeenteraad. In Midden-Drenthe kiezen wij ervoor om de Concept RES door uw gemeenteraad te laten vaststellen.

Met deze Concept RES-regio Drenthe geven wij aan welke ruimte er in Drenthe is voor uitbreiding van grootschalige hernieuwbare elektriciteit. Het Drentse aanbod is opgebouwd uit de bestaande initiatieven, de geplande initiatieven en de ambitie van de gemeenten op hernieuwbare elektriciteit. Samen zijn we in Drenthe goed voor een opgave van 3,45 TWh (ongeveer 10% van de 35 TWh). De wijze hoe we dit invullen is hierin niet beschreven, dat gebeurt in het traject hierna.

Uiteindelijk biedt de RES-regio Drenthe 1.0 duidelijkheid over de hoeveelheid grootschalig op te wekken hernieuwbare elektriciteit (hoe en waar), de aanwezigheid en verdeling van warmtebronnen en de hiervoor benodigde infrastructuur voor elektriciteit. Zelf regie houden op de energietransitie in Drenthe staat, zoals eerder beschreven in de startnotitie, in alles centraal.

Bevoegdheden in dit traject.

	Concept RES Drenthe	RES Drenthe 1.0
DET	opstellen Concept RES-regio Drenthe)	opstellen RES-regio Drenthe 1.0
Colleges/ DB waterschappen	Instemmen concept RES-regio Drenthe	Instemmen met RES-regio Drenthe 1.0
Raad/ Staten. AB Waterschappen	Kennismemen Concept RES-regio Drenthe	Vaststellen RES-regio 1.0 Drenthe (ter besluitvorming)
DET	Indienen Concept RES-regio Drenthe bij NP RES (in cc naar alle gemeenten, staten en waterschappen)	Indienen RES-regio Drenthe 1.0 bij NP RES (in cc naar alle gemeenten, staten en waterschappen)

Welke stappen zijn al genomen?

De volgende stappen zijn inmiddels genomen in het proces van de RES:

- Op 29 november 2018 hebben de Drentse colleges en dagelijkse besturen de intentieverklaring ondertekend voor de samenwerking in de RES-regio Drenthe.
- In oktober 2019 is de startnotitie van de RES door uw gemeenteraad vastgesteld.

Informatiebijeenkomsten

- Op 3 april 2019 is er een informatiebijeenkomst georganiseerd over het proces van de Regionale Energiestrategie en de energieopgave waar we als regio voor staan. Deze bijeenkomst was specifiek bedoeld voor geïnteresseerde raads(commis­sie)leden van Midden-Drenthe en vond plaats in het gemeentehuis in Beilen.
- Op 24 en 26 februari 2020 zijn er regionale informatiebijeenkomsten georganiseerd voor de raads- en statenleden en de leden van de algemeen besturen van waterschappen. In deze informatiebijeenkomsten stond de concept RES centraal. Van de informatiebijeenkomsten is een overzicht van de gestelde vragen gemaakt inclusief de beantwoording daarvan. Deze treft u bijgaand aan.

Voorstel

Toelichting voorstel

Voorstel

1. De Concept RES-regio Drenthe vast te stellen.

Argumenten

1.1 Het opstellen van de RES-regio Drenthe 1.0 ondersteunt onze eigen ambities op het gebied van energie en klimaat. De ambities met betrekking tot duurzame energieopwekking en duurzame warmte zijn overgenomen uit de concept Duurzaamheidsvisie van de gemeente Midden-Drenthe.

1.2 Het vaststellen van Concept RES-regio Drenthe is de vervolgstap van de intentieovereenkomst en startnotitie.

1.3 Een gezamenlijk en overtuigend Drents aanbod laat zien welke inspanning Drenthe kan leveren. Dit is ook van belang bij de analyse door het Planbureau voor de Leefomgeving en bij een eventuele discussie over het toewijzen van een restopgave. Door dit aanbod houden we eigen regie op de Drentse energietransitie. Met het vaststellen van de Concept RES-regio Drenthe ontstaat gelegenheid voor een zorgvuldig proces om samen met betrokkenen de RES-regio Drenthe 1.0 op te stellen.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Randvoorwaarden

1.1 Tegelijk met het opstellen van de RES-regio Drenthe 1.0 wordt ook gewerkt aan de invoering van de omgevingswet. Diverse maatregelen uit de RES-regio Drenthe 1.0 krijgen een ruimtelijke vertaling in de gemeentelijke en provinciale omgevingsplannen. Dit vraagt om goede afstemming en heldere communicatie richting betrokkenen.

1.2 Wanneer de bijdrage van alle 30 RES regio's niet optelt tot 35 TWh kan er in het uiterste geval een extra opgave aan ons worden opgelegd door de provincie en/of het rijk. Momenteel is Route 35 bezig met een verkenningsvraagstuk naar de verdeling. Door het proces gedegen in te richten en de samenleving zorgvuldig te betrekken is de kans dat er een extra opgave wordt opgelegd klein.

Risico's

Niet van toepassing.

Financiële gevolgen

Het opstellen van de RES-regio Drenthe 1.0 gebeurt met ambtelijke inzet van de deelnemende overheden die deze om niet beschikbaar stellen. De ondersteuning door de hiervoor ingerichte werkorganisatie gebeurt in principe binnen de middelen die het rijk hiervoor beschikbaar heeft gesteld. Voor Drenthe gaat dit om een jaarlijks bedrag van ongeveer € 400.000 voor 2019 t/m 2021. Daarnaast is in Drenthe een verdeelsleutel afgesproken over de financiering indien er overschrijding plaatsvindt.

Personele gevolgen

Geen gevolgen.

Duurzaamheid

De gemeente Midden-Drenthe heeft de ambities voor duurzame elektriciteit zoals die genoemd zijn in de concept Duurzaamheidsvisie opgevoerd voor de RES regio Drenthe. Hiermee zijn de ambities ook geborgd in de RES. Via deze weg wordt door de netwerkbedrijven rekening gehouden dat er op termijn in Midden-Drenthe voldoende netwerkcapaciteit komt om de ambities te kunnen realiseren. Door de ambities te realiseren kan Midden-Drenthe een forse bijdrage leveren in de verduurzaming van de elektriciteitsvoorziening in de gemeente.

Het gaat om de volgende ambities die in 2050 gerealiseerd moeten zijn:

- 200 TJ Zon-PV op dak stimuleren;
- 352 TJ aan grote zonneparken realiseren (circa 140 hectare aan zonnepark);
- 100 TJ aan kleine zonneparken (tot max 2,5 ha) en kleine windmolens (tot 21 m tiphoogte realiseren).

Inmiddels zijn we als gemeente Midden-Drenthe gestart met het opzetten van een maatschappelijke tender voor de realisatie van de 140 hectare aan grote zonneparken. Samen met lokale partners (b.v. Dorpenoverleg Midden-Drenthe, LTO-Noord en DJAK, recreatieschap, netbeheerders etcetera) willen we criteria vaststellen waaraan we de projectideeën van ontwikkelaars willen toetsen zodat we toestemming kunnen geven voor de uitvoering van de meest geschikte projectideeën. Het gaat dan bijvoorbeeld om criteria voor een optimale landschappelijke inpassing, tenminste 50% lokaal eigendom en zo weinig mogelijk gebruik van goede landbouwgrond. Voor de selectie van geschikte gronden voor zonneparken, waarbij we goede landbouwgronden en andere waardevolle gronden zoveel mogelijk willen ontzien, zullen we gebruik van de zonneladder.

Publicatieniveau

Openbaar

Overig

Niet van toepassing.

Vervolprocedure/communicatie

Participatie en communicatie

In de Startnotitie RES Drenthe is vastgelegd dat de twaalf Drentse gemeenten primair verantwoordelijk zijn voor het participatie- en communicatieproces. De gemeenten zijn goed toegerust en hebben ervaring met andere participatietrajecten. Dit traject zal daarom ook per gemeente worden opgepakt. Waar mogelijk wordt verbinding gezocht met ander participatietrajecten zoals de Omgevingswet. Het werkbureau RES-regio Drenthe faciliteert de gemeenten hierbij.

In Midden-Drenthe is met het opstellen van de Duurzaamheidsvisie vorig jaar ruime aandacht geweest voor participatie. Wij hebben inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden onder anderen aan de hand van een drietal bijeenkomsten gevraagd naar hun mening over (grootschalige) duurzame energieopwekking. Tijdens deze bijeenkomsten hebben we hen ook geïnformeerd over de RES. Op dit moment zien we daarom in dit stadium van het proces nog geen concrete aanleiding om deze groepen actief te laten participeren bij de RES. De RES is tijdens het participatieproces voor de Ontwerp Duurzaamheidsvisie ruim aan bod gekomen. Bovendien is de concept RES die nu voorligt kaderstellend en daarmee weinig concreet. Wanneer de definitieve RES is vastgesteld en wij deze

voor Midden-Drenthe gaan uitvoeren, kunnen we onze inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden meer gericht en concreet laten meedenken hierover.

Dit betekent echter niet dat wij niet over de concept RES gaan communiceren. Zodra de concept RES in Drenthe door de colleges, de dagelijkse besturen en de staten is vastgesteld en het besluit openbaar is (waarschijnlijk 14 april a.s.), stuurt het Werkbureau RES een gezamenlijk persbericht uit. Dit persbericht (mogelijk in een wat aangepaste vorm) plaatsen wij tezamen met de concept RES op onze website. Op onze Facebookpagina en ons Twitteraccount verwijzen wij naar dit bericht en de concept RES. Voor onze collega's plaatsen wij het bericht en het document op Midnet.

Vervolgprocedure

- Na instemming met de concept RES-regio Drenthe zal met de overige betrokken partijen gewerkt worden aan de RES-regio Drenthe 1.0 zoals afgesproken in de DET.
- De Concept RES-regio Drenthe wordt na instemming vanuit de DET aan het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) aangeboden ter toetsing.
- Eventuele moties, amendementen, zienswijzen of andere aanvullingen in het bestuurlijke traject worden gebundeld meegestuurd met de concept RES-regio Drenthe.
- In de fase tot aan de RES-regio Drenthe 1.0 wordt gekeken hoe deze verwerkt kunnen worden in de definitieve RES-regio Drenthe 1.0
- In oktober 2020 vindt er een terugkoppeling plaats van het Planbureau en zullen eventuele aanpassingen doorgevoerd worden.
- Van oktober tot maart 2021 vindt verder afstemming en uitwerking plaats. Dit leidt tot een RES-regio Drenthe 1.0 dat via de colleges ter vaststelling aan de raden worden voorgelegd.
- De RES-regio Drenthe 1.0 wordt na vaststelling verder geborgd in uitvoeringsplannen en de ruimtelijke plannen van provincie en gemeenten.
- Iedere twee jaar vindt een actualisering van de RES-regio Drenthe plaats zodat het mogelijk is in te spelen op nieuwe ontwikkelingen, onder andere op het gebied van technologische innovatie.

Bijlagen

- Concept RES-regio Drenthe.
- Vraag en antwoord bijeenkomsten 24 en 26 februari.
- Persbericht concept RES-regio Drenthe